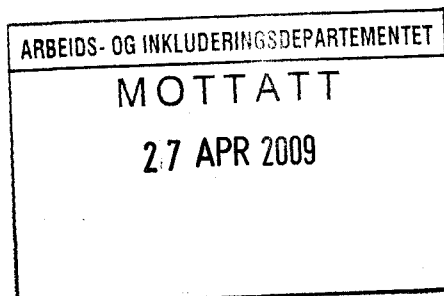

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200900199/-JFR

Vår ref
200900723-/IDA

Dato
23.04.2009

**Svar - Høring Forslag til regelverk for å følge opp forslag i St.meld. nr.18
(2007-2008) Arbeidsinnvandring og forslag til forskrifter til ny utlendingslovs
kapittel 3 om arbeid og studier mv**

Vi viser til brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) mottatt 30. mars 2009.
Kunnskapsdepartementet har følgende merknader:

1. Regulerte yrker og "faglærte"

Kunnskapsdepartementet (KD) har merknader til forslag til utlendingsforskriften kapittel 6 – oppholdstillatelse i forbindelse med arbeid og studier mv. og forholdet til regulerte yrker. Innledningsvis vil KD påpeke at vi omtaler forholdet til regulerte yrker på et generelt grunnlag.

Etter det vi kan se er "regulerte yrker" ikke definert i forslaget til forskrift. Vi anbefaler at dette gjøres. Vi anbefaler følgende definisjon:

- regulert yrke: det er kvalifikasjonskrav i lov eller forskrift for å kunne utøve yrket.

Etter det vi kan se kreves det godkjenning/autorisasjon av relevant fagmyndighet for de ulike tillatelsene, dette kommer klart frem i bestemmelsene for faglært mv. og for spesialister, jf. §§ 6-1 første ledd bokstav a) og 6-2 første ledd bokstav a). I de andre bestemmelsene hvor det er aktuelt er det henvist til § 6-1 første ledd bokstav a). For selvstendig næringsdrivende er sagt at de skal ha kompetanse som faglært mv., jf. § 6-1. Vi forutsetter da at det også her kan kreves at søker har nødvendig godkjenning/autorisasjon før tillatelse gis.

I § 6-19 fjerde ledd er det sagt at det kan gis tillatelse til faglærte mv. jf. § 6-1, som trenger tilleggsutdannelse eller praksis for å få den nødvendige godkjenningen av

utdanningen i Norge. Når det gjelder regulerte yrker kan enkelte fagmyndigheter kreve at søker gjennomgår en prøve, tar ytterligere utdanning eller praksis før en får en godkjenning/autorisasjon. KD antar at dette kan være aktuelt for søker som omfattes av enkelte av de andre oppholdstillatelsene hvor fagmyndigheten krever at søker gjennomfører nødvendig tilleggsutdannelse eller ta en prøve før personen får godkjenning/autorisasjon. KD anbefaler AID å vurdere om det er aktuelt å gi en slik utvidelse av bestemmelsen.

Ut over dette ønsker KD å gjenta vårt innspill fra departementsforeleggelsen vedrørende bruk av begrepene "faglærte" og "fagutdannete". Vi har forståelse for at begrepet "faglært" er godt innarbeidet i utlendingsforvaltningen, men mener at en annen begrepsbruk ville vært klargjørende. Formuleringen "fagutdanning på høyere nivå", jf. forskriftens § 6-1 andre ledd, er uklar og vi foreslår at formuleringen endres til "utdanning på høyere nivå".

Videre mener vi at begrepet "arbeid som faglært" slik det blant annet brukes i § 6-30 er uklart, og at det bør vurderes om det kan finnes et annet dekkende uttrykk, for eksempel "søker arbeid på grunnlag av sin utdanning".

Når det gjelder § 6-29 *Oppholdstillatelse til nyutdannede og forskere mv. for å søke arbeid som faglært mv.*, støtter KD at den ordningen som hittil kun har virket uformelt, nå blir formalisert. I punkt a) har vi imidlertid noen merknader til valg av begreper. Ettersom a) viser til § 6-19 første ledd, ville bestemmelsen etter vårt skjønn både bli klarere og mer konsistent om man erstatter ordet "fagutdanning" med "utdanning" eller "studier", da det er de begrepene som brukes i § 6-19 første ledd som begrunnelse for oppholdstillatelsen. De nevnte begrepene er også riktigere i forhold til de utdanningslovene som er grunnlag for vurderingen av oppholdstillatelse. ("Fagutdanning" er ikke brukt som term i noen av utdanningslovene.)

2. Kvalifisert arbeidskraft og familiejenforening

Det er stor konkurranse om høyt kvalifisert arbeidskraft på det internasjonale plan. Kunnskapsdepartementet er derfor meget positive til de endringer i ny utlendingsforskrift som vil gi "faglærte" og "spesialister", jf. § 6-1 første ledd og § 6-2 mulighet til "tidlig arbeidsstart", jf. § 6-8.

Det er stort behov for høyt utdannet og kvalifisert arbeidskraft i Norge, og det er av stor betydning for faglærte og spesialister at familien gis anledning til å komme til Norge samtidig med dem. På en arena der kampen om de lyse hodene er stor vil de fleste ikke la seg rekruttere til arbeid i et land som krever at deres familie blir værende i hjemlandet i lang tid i påvente av behandling av søknad om oppholdstillatelse.

I følge informasjon fra UDI tilhører familien til arbeidsinnvandrere i dag en prioritert kategori, som har en saksbehandlingstid på maksimum 6 måneder. Gjennomsnittlig behandlingstid er noe lavere (3 måneder). Dette hvis all dokumentasjon foreligger. På

tross av at både søknader om arbeidsinnvandring og familieinnvandring med arbeidsinnvandrere skal prioriteres oppleves saksbehandlingstiden for disse kategoriene som problematisk i dag. Dette byr på mange utfordringer for bedrifter, forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler som ønsker å rekruttere høyt utdannet arbeidskraft.

Arbeidsinnvandringsmeldingen (St.meld. nr 18 (2009-2008)) gir uttrykk for at man ønsker en forenkling av utlendingsregelverket og en tilrettelegging for arbeidsinnvandring av kompetent arbeidskraft. Det er viktig at man i utformingen av nytt regelverk ikke forverrer forutsetningene for familieinnvandring med arbeidsinnvandrere, men gjør det enklere at innvandringen kan skje samtidig. Ordningen med tidlig arbeidsstart (og derigjennom tidlig ankomst til riket), jf. § 6-8 bør derfor også omfatte familie der referanseperson er faglært, jf. § 6-1 første ledd eller spesialist, jf. § 6-2.

KD er klar over problematikk knyttet til familieinnvandring i forholdet til enkeltgrupper- og land, samt problematikk knyttet til tvangsekteskap. KD mener at regelverket må utformes slik at man skiller mellom familiegjening på generelt grunnlag og familiegjening i forbindelse med arbeidsinnvandring, da spesielt med hensyn til faglært, jf. § 6-1 første ledd og spesialist, jf. § 6-2.

KD foreslår derfor også en endring i § 6-8 annet ledd (endring i kursiv):

"Saksgangen ved tidlig arbeidsstart kan gjøres gjeldende for arbeidstakere som søker oppholdstillatelse og som minst er fagutdannete eller har spesielle kvalifikasjoner, jf. § 6-1 første ledd, eller spesialister, jf. § 6-2 og *medfølgende familie, jf. lovens §§ 40-42.*"

Dersom det ikke er hjemmel for å regulere dette i § 6-8 ber KD om at en annen bestemmelses plassering vurderes.

For faglærte og spesialister som er visumpliktige vil ordningen i følge utkast til ny utlendingsforskrift § 3-13 annet ledd bety at utenriksstasjonen skal utstede innreisevisum som nevnt i § 3-13 første ledd når foreløpig bekreftelse fra UDI foreligger, slik at vedkommende kan reise til Norge og begynne sitt arbeide, melde seg for politiet og avvente videre behandling av søknad. Dette er positivt.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ida M. Andren
seniorrådgiver